Turkish Studies **CUDES 2019**

Volume 14 Issue 5, 2019, p. 303-321

DOI: 10.29228/TurkishStudies.24968

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 05.06.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 10.08.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (24.07.2019)-Referee 2 (26.07.2019)

This article was checked by turnitin.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ: BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Osman YILMAZ - Yusuf AYDEMİR***

ÖZ

Globalleşen, dijitalleşen dünya ve buna bağlı olarak gelişen yeni yönetim, üretim ve paylaşım modelleri, kamu ve özel sektör istihdamını da değiştirmektedir. Kamu istihdamı yerine özel sektör girişimciliğine bağımlı yeni ekonomik koşullara gereğince uyum sağlayabilmek için girişimcilik politikalarının doğru şekilde belirlenmesinin yanında bu amaca yönelik kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılabilmesi gereklidir. Ayrıca girişimcilik niyeti olan kişilerin ve başarılı girişimcilerin kimler olabileceğinin doğru belirlenmesi gereklidir. bundan dolayı bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin girişimcilik niyetlerini belirlemektir. Devletlerin küçülmesi veya küçülmek zorunda olması, hali hazırda öğrenci olan yeni neslin ekonomik öz yeterliliği bakımından girişimciliğini gerekli kılmaktadır. Girişimcilik kişisel özelliklerin yanında demografik özelliklerle de ilişkilidir. Demografik çevrenin girişimcilik niyeti ile etkileşim içerisinde olması beklenir. Bu çalışmada ülke ve kişi öz yeterliliğine; üretim yapma, istihdam sağlama, ticari gelir, ülke bütçesine katkı vb... etkileri ile katkı sağlayan girişimciliğin öncülü olan girişimcilik niyetine demografi ve çevre etkileri tespit etmek ve çözüm önerileri sunmak amacıyla hipotez geliştirilmiştir. Çalışmanın evreni Batman Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerdir. Batman Üniversitesi öğrencilerine anket uygulanmış ve 1.000 adet anket değerlendirmeye alınmıştır. Anket aracılığıyla toplanan veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilerek değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Batman Üniversitesi öğrencilerinin kişilik özellikleri, demografik özellikleri ve girişimcilik niyetleri üzerinde

* Dr.Öğr.Üyesi, Batman Üniversitesi, İşletme Bölümü, E-posta: osmnylmz@hotmail.com

** Batman Belediyesi, E-posta: ysfaydmr@hotmail.com

yapılan t testi ve ANOVA testi sonuçlarına göre; Girişimcilik niyeti, beklenildiği gibi girişimci kişiliğe sahip olma fikrinden olumlu yönde etkilenmektedir. Bu sonuçlara bağlı olarak kamuya ve tüm ilgililere görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Demografik Özellikler.

UNIVERSITY STUDENTS OF ENTREPRENEURSHIP IN TERMS OF TENDENCIES OF DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF INVESTIGATION: A RESEARCH ON BATMAN UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

The globalization, the digitalizing world and the new management, production and sharing models developing related to it change the public and private sector employment. It is necessary to use the resources for this purpose effectively and efficiently for adapt to new economic conditions dependent on entrepreneurship of private sector rather than public employment intercalarily for the correct determine to entrepreneurship policies . In addition, it is necessary to determine who can be entrepreneurs and successful entrepreneurs. Therefore, the purpose of this study is to determine the entrepreneurial intent of university students. The fact that states downsize or have to downsize is necessary for the enterpreneurship of the new generation who is already a student in terms of economic self-efficiency. The enterpreneurship is also related to demographic characteristics in addition to personal characteristics. Demographic environment is expected to interact with entrepreneurial intention. In this study, hypotheses have been developed in order to determine and offer solutions to demographic and environmental impacts on entrepreneurial intention that is precessor of the enterpreneurship that contributes to country and person self-efficacy through production, employment, commercial income, contribution to country budget etc. The universe of the study is the students at Batman University. Again in this context 1.000 surveys were evaluated Data collected through the survey were analyzed by the spss program and evaluated. According to the results of t test and ANOVA test conducted on Batman University students' personality traits, demographic characteristics and entrepreneurial intentions; entrepreneurial intention is positively effected by the idea of having entrepreneurial personality as expected. Based on these results, opinions and suggestions were made to the public and all concerned.

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

Enterprise is developing and application activity new ideas about work and operation (Zhao, 2005). while entrepreneurship is to see(Arıkan, 2015), implement and develop the opportunities for new ideas and practices(İrmiş vd., 2010).; entrepreneurial intention is to exhibit entrepreneurial behaviors even though it is not implemented.

entrepreneurial behavior cannot be developed without entrepreneurial intention (Kalkan,2011).

The solution to overcome unemployment in especially secession periods is dissemination of entrepreneurship (Yılmaz ve Günel, 2011). In this context, the state, society, business world and family should adopt behaviors and practices that encourage entrepreneurship (Korkmaz, 2012).

As a result of the discussion of entrepreneurship as an “innate trait or subsequent”, it is believed that economic, political, social and personal history, which are the main factors affecting entrepreneurial intention, affects the attitudes of individuals (Bozkurt vd., 2012; Bird, 1988; Uygun vd., 2012); and it has been found that entrepreneurial tendency is significantly associated with the history of the resume and personality traits.

2. Literature

It is seen that the main factors determining the entrepreneurial intention are evaluated in three main categories as personal characteristics, environmental factors and demographic factors (Franco et al., 2010; Şeşen and Basım,2012; Korkmaz, 2012).

Personality traits which are determinants of entrepreneurial intention have been subject to many researches. The motivation of personal traits that trigger entrepreneurial intention is considered to be composed of success motivation (McClelland,1961; Hisrich ve Peters, 1998), control motivation (Rotter,1954),tendency to take risk (Macko ve Tyszka, 2009), to be able to tolerate uncertainty (Schere, 1982), self-confidence (Bozkurt, 2006), innovation (McDaniel, 2002; Schumpeter, 1982; Sundbo, 1998) (Bozkurt, 2006; Koh, 1996).

Demographic factors effecting entrepreneurship can be counted as family, income, education, gender, role models, age, resume, experience (Kalkan, 2011; Şeşen ve Basım, 2012; Durak, 2018; Solmaz vd., 2014; Uygun vd., 2012; Hisrich, 1995). in the studies measuring entrepreneurial orientation/intention of university students in Turkey, demographic features at different levels have been shown to affect entrepreneurial intention (Cansız, 2007; Naktiyok ve Timuroğlu, 2009; Güney ve Nurmakhmatuly, 2007; Karabulut, 2009; Demirel ve Tıkıcı, 2010; Patır ve Karahan, 2010; İbicioğlu vd., 2009; Yılmaz ve Günel, 2011).

According to the results of t test and ANOVA test conducted on Batman University students' personality traits, demographic characteristics and entrepreneurial intentions; entrepreneurial intention is positively effected by the idea of having entrepreneurial personality as expected. To give students delf-confidence in this direction will develop their entrepreneurship. As Atatürk said / did on this subject in the history “we need only one thing; to be hardworking! Wealth and its natural consequences, prosperity and bliss, are only the right of hardworking...” students of Batman University should be motivated by saying that they can succeed.

3. Method

It's aimed to determine the effects of demographic characteristics of students at Batman University on entrepreneurial intention in order to contribute to their entrepreneurship efforts by revealing the effects of demographic characteristics of students on entrepreneurial intention with many economic and social functions.

In order to determine demographic and personal characteristics affecting entrepreneurial intention and test hypotheses; one to one questionnaire has been conducted to students selected circumstantially until 1000 valid questionnaire forms were reached. The data obtained by survey were analyzed by using SPSS program. In the study, reliability analysis, t test, ANOVA analysis were used.

Hypothesis of the study and acceptance / rejection status of hypotheses are as follows.

4. Conclusion and Recommendations

Nu	HYPOTHESIS	RESULT
H1	Entrepreneurial intention has a significant difference according to gender variable.	REJECT
H2	Entrepreneurial intention has a significant difference according to type of learning variable.	REJECT
H3	Entrepreneurial intention has a significant difference according to family residence variable.	REJECT
H4	Entrepreneurial intention has a significant difference according to mother profession.	ACCEPT
H5	Entrepreneurial intention has a significant difference according to father profession.	REJECT
H6	Entrepreneurial intention has a significant difference according to mother education status.	REJECT
H7	Entrepreneurial intention has a significant difference according to father education status.	REJECT
H8	Entrepreneurial intention has a significant difference according to family income	REJECT
H9	Entrepreneurial intention shows a significant difference according to the situation of a successful	ACCEPT
H10	Entrepreneurship intention has a significant difference according to the fact that there is a successful	REJECT
H11	Entrepreneurship intention has a significant difference according to the situation of someone who has gone	REJECT
H12	Entrepreneurial intention shows a significant difference according to the status of taking	REJECT
H13	Entrepreneurship intention (if any) shows a significant difference according to the success of your entrepreneurship course.	ACCEPT
H14	Entrepreneurial intention shows a significant difference according to the status of taking business	REJECT
H15	Entrepreneurship intention (if any) shows a significant difference according to the success of your business	ACCEPT
H16	Entrepreneurship intention shows a significant difference according to the state of seeing yourself as	ACCEPT

According to the results of t test and ANOVA test conducted on Batman University students' personality traits, demographic characteristics and entrepreneurial intentions; entrepreneurial

intention is positively effected by the idea of having entrepreneurial personality as expected. To give students delf-confidence in this direction will develop their entrepreneurship. As Atatürk said / did on this subject in the history “we need only one thing; to be hardworking! Wealth and its natural consequences, prosperity and bliss, are only the right of hardworking...” students of Batman University should be motivated by saying that they can succeed.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurial Tendency, Demographic Characteristics

Giriş

Bilgi ve telekomünikasyon çağı ile birlikte yaşanan globalleşme ile birlikte endüstri 4.0 gelişmeleri hem kamu hem de özel sektörün bağlı çalışan ihtiyacını ve imkânlarını daraltmaktadır. Devletin bağlı çalışanlar biçiminde istihdam sağlayamaması nedeni ile oluşan işsizlik kamu gelirlerini azaltırken toplumsal bazı problemlere neden olmaktadır. Özellikle resesyon dönemlerinde işsizliği aşabilmenin çözüm yöntemlerinden birisi de girişimciliğin yaygınlaştırılmasıdır (Yılmaz ve Günel, 2011) Girişimcilik davranışları yenilikçi ve inovatif teknoloji geliştirme etkileri ile istihdam artışı sağlanmakta ve ülke için ekonomik değer üretilmektedir (Durak, 2011; İrmiş ve Barutçu, 2012; Durak, 2018; Akyurt, 2018) Bu bağlamda, devlet, toplum, iş dünyası ve aile girişimciliği teşvik edici davranış ve uygulamaları benimsemelidir (Korkmaz, 2012).

Girişimciliğin “doğuştan gelen bir özellik mi, yoksa sonradan mı gelişmektedir” tartışmalarının sonucunda girişimcilik niyetini etkileyen temel faktörler; ekonomik, politik, sosyal, kişisel geçmişin bireylerin tutumlarını etkilediği inancına ulaşılmış (Bozkurt vd., 2012; Bird, 1988; Uygun vd., 2012), girişimcilik eğiliminin özgeçmiş hikayesi ve kişilik özellikleri ile anlamlı düzeyde ilişkili olduğunu bulmuştur.

Girişimcilik kalkınma için zorunlu ancak pahalı bir süreçtir. Aynı zaman girişimcilik faaliyetlerinin başarısında demografik bağlamda analiz edilerek; insan kaynaklarının etkin yönetilmesinin yanında, kişisel dramalara ve sosyal problemlere yol açılmaması açısından önemlidir.

Bu çalışma Türkiye’nin demografik gelişmişlik bakımından en geri (70 sırasında) illerinden birisi olan Batman’da (Uygun vd., 2003), bu bölgeye yönelik girişimcilik uygulamalarında kamu kaynaklarının doğru ve etkin uygulanmasına katkı sağlamak, aynı zamanda Batman havalisi insan kaynaklarının, girişimcilik süreçlerinde doğru yönlendirilmesine katkı sağlamak amacıyla Batman Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılmıştır.

1. Literatür

Girişim; iş ve işleyiş ile ilgili, yeni fikirleri geliştirme, uygulama faaliyetidir (Zhao, 2005). Girişimcilik; yeni fikir ve uygulamalara ilişkin fırsatları gören (Arıkan, 2015), bunları uygulama ve geliştirme iken (İrmiş vd., 2010), Girişimcilik niyeti, uygulanırsa da uygulanmasa da girişimcilik davranışları sergilenmesidir. Girişimcilik niyeti gelişmeden girişimcilik davranışı geliştirilemez (Kalkan, 2011).

Girişimcilik niyetini belirleyen temel faktörlerin; kişisel özellikler, çevresel faktörler ve demografik faktörler olmak üzere üç ana kategoride değerlendirildiği görülmektedir (Franco ve diğerleri, 2010; Şeşen ve Basım, 2012; Korkmaz, 2012).

Girişimcilik niyetinin belirleyicileri olan kişilik özelliklerinin, başarı motivasyonu (McClelland, 1961; Hisrich ve Peters, 1998) kontrol motivasyonu (Rotter, 1954), risk alabilme eğilimi (Macko ve Tyszka, 2009), belirsizliği tolere edebilme (Schere, 1982), özgüven, (Bozkurt, 2006),

yenilikçilik (Schumpeter, 1982; Sundbo, 1998; McDaniel, 2002;) faktörlerinden oluştuğu kabul görmektedir (Koh, 1996; Bozkurt, 2006). Bu kişilik özelliklerin oluşumunda demografik faktörler etkilidir. Girişimciliği etkileyen demografik faktörler; aile, gelir, eğitim, cinsiyet, rol modeller, yaş, özgeçmişi, deneyim, cinsiyet şeklinde sayılabilir (Hisrich, 1995; Kalkan, 2011; Şeşen ve Basım, 2012; Uygun vd., 2012; Solmaz vd., 2014; Durak, 2018).

Gözlenen sosyal yapı ile ekonomik çevreden (Chen ve Lai, 2010) edinilen bilgi ve deneyimin etkisi ile geleceğe ilişkin tercih ve davranışlar belirlenmektedir (Godsey, 2006).

Demografik faktörlerin de girişimcilik niyeti üzerindeki doğrudan ya da dolaylı olarak yaptığı etki ile, genetik, fiziksel, sosyal sermaye, kültür, sınıf ve diğer etkenler kişiliğin oluşumuna olan etkisi ile girişimcilik niyetini etkiler (Türkel,1992; Bozkurt,2006; Örücü vd., 2007; Uygun vd., 2012; Solmaz vd., 2014).

Türkiye’de üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri/niyetlerini ölçen pek çok çalışma yapılmış ve bu çalışmalarda farklı düzeylerde demografik niteliklerin girişimcilik niyetini etkilediği görülmüştür. (Cansız, 2007; Güney ve Nurmakhmatuly, 2007; Naktiyok ve Timuroğlu, 2009; Karabulut, 2009; İbicioğlu vd., 2009; Demirel ve Tıkıcı, 2010; Patır ve Karahan, 2010; Yılmaz ve Günel, 2011; Yıldız ve Kapu, 2012; Kılıç ve ark, 2012; Sonagül ve ark, 2014; Yüksel ve ark, 2015; Tiftik ve Zincirkıran, 2014; Salik ve Kaygın, 2016; Hancıoğlu ve Tekin, 2018).

Öğrencilerin cinsiyetinin girişimcilik niyetine etkisinin olabileceğine ilişkin, cinsiyetin girişimcilik niyeti üzerinde etkisinin ölçüldüğü çalışmalarda farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışmaların genelinde erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla girişimcilik niyeti taşıdığını gösteren çalışmaların yanı sıra (Örücü vd., 2007; Negiz vd.,2009; Kılıç vd., 2012; Barutçu ve İrmış 2012; Uygun vd., 2012; Kuvat, 2019), anlamlı farkların bulunmadığı (Yılmaz ve Sünbül, 2009; Geri, 2013; Abbas, 2013; Öztürk vd., 2014) çalışmalar ve daha az sayıda kadınların girişimcilik eğilimini erkeklere göre daha yüksek bulan çalışmalar da (Özdemir, 2015) vardır.

Aile ortamında rol model olarak alınan başarılı veya başarısız bir girişimci veya profesyonel girişimcilik rol modeli olması ile girişimcilik eğilimini etkiler. Belirsizliğe karşı tolerans, yenilikçilik ve risk alma davranışları ile ailenin girişimci geçmişi ilişkilidir (Gurel vd.,2010; Bilge ve Bal, 2012;; Geri, 2013; Özdemir,2015).

Girişimci bir aile ortamı genç yaşta deneyimsel bilgi edinilmesini ve girişimcilik altyapısı sağlamakta girişimcilik alternatifini düşünen öğrencilerde bu yönde işletmecilik ve girişimcilik dersi alma davranışı beklenir (Davidsson, 2000; Korkmaz, 2012). Bu konuyu inceleyen çalışmalarda, işletme bölümü öğrencilerinde girişimcilik eğilimini yüksek bulmuş, girişimcilik dersi almanın önemine işaret edilmiştir(Soylu vd.,2015; Çatır vd., 2015).

Demografik çevre kişisel algılamalar üzerinde etki yapmakta; Kişisel tutum, davranış ve özellikler ile birlikte girişimcilik niyetini etkilemektedir (Kalkan, 2011).

Ailenin ekonomik koşulları ve demografik özellikleri girişimcilik niyeti üzerinde etkilidir. Kılıç vd., (2012) öğrencinin geliri ile yenilikçilik, risk alma, özgüven, başarıya inanma, açıklık, nitelikleri bakımından anlamlı düzeyde ilişki bulmuştur. Eğitimli anne ve baba görgü düzeylerinde farklılıklar beklenmesi ve ekonomik sonuçlarına olan etkisi dolayısı ile eğitime ve tecrübe aktarımı ile girişimciliğe ilişkin konularda daha duyarlı olmaktadır (Arslan, 2002; Örücü vd., 2007; İbicioğlu vd., 2009; Keleş vd., 2012 ; Keleş vd., 2012; Denanyoh, 2015).

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Amacı

Girişimcilik dünyada başta istihdam artışı sağlamakla birlikte ekonomik kalkınmaya da yardımcı olmaktadır. Girişimciliğin önemini anlayan ülkeler girişimci sayısını artırmak için

girişimciliği teşvik edecek çalışmalar yapmakta ve kaynaklarını bu yönde harcamaktadır. Türkiye’de ve dünyada çok önemli hale gelen girişimciliğin sadece sermaye, risk ve kişilik özellikleri ile açıklamaya çalışmak yetersiz kalacaktır.

Sosyo-ekonomik olarak geri kalmış olan Batman ilinde üniversite gençliği için girişimcilik önemli bir çıkış yoludur. Demografik yapıya da bağlı olarak girişimciliğin sosyal bir olgu olarak ele alınması, demografik ve insani olarak değerlendirmelerde bulunarak girişimcilik çabalarının verimliliğini artırarak, kaynak israfını önlemeye yönelik bir katkı sağlamak üzere; mal ve hizmet üretimi ile ülke ekonomisine zenginlik yaratacak, işgücü istihdamı sağlayacak, ekonomik ve sosyal pek çok fonksiyonu barındıran girişimcilik niyetine öğrencilerin demografik özelliklerinin etkileri ortaya koyarak, girişimcilik çabalarına katkı sağlamak için; Batman Üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin demografik özelliklerinin, girişimcilik niyetleri olan etkileri tespit etmek amaçlanmıştır.

Öğrencilerin girişimcilik niyetini etkileyen demografik ve kişisel özelliklerin etkileri belirlenmeye çalışılmış ve bu amaçla Linan ve Chen (2009) tarafından geliştirilen ve ölçeğin 1. Bölümünde yer alan 6 ifadeli “girişimci niyeti” ölçeği kullanılarak anket uygulaması yapılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evreni Batman Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerdir. Girişimcilik niyetini etkileyen demografik ve kişisel özelliklerin tespit etmek ve hipotezleri test etmek için; tesadüfi yöntemle seçilen öğrencilere, 1.000 adet geçerli anket formuna ulaşıncaya kadar birebir anket uygulaması yapılmıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı ve Analizler

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde girişimcilik niyeti seviyelerini ölçmek üzere geliştirilen Girişimcilik Niyeti Ölçeği olarak Linan ve Chen (2009) tarafından geliştirilen ve ölçeğin 1. Bölümünde yer alan 6 ifadeli “girişimci niyeti” ölçeği kullanılmıştır. Girişimci niyeti ölçeğinde 5’li Likert kullanılmıştır. Söz konusu ifadeler, “Kesinlikle katılmıyorum (1)”, “Katılmıyorum (2)”, “Bazen katılıyorum Bazen katılmıyorum (3)”, “Katılıyorum (4)” ve “Kesinlikle Katılıyorum (5)” şeklinde oluşmaktadır. Katılımcıların ifadelerine verdikleri cevaplar “1” değerine yaklaştıkça değişkenlere ilişkin algıları olumsuz olmakla birlikte, “5” değerine yaklaştıkça olumlu olmaktadır.

İkinci bölümde katılımcıların demografik belirlemek niyetiyle araştırmacılar tarafından literatür taraması ile geliştirilen sorular hazırlanmıştır. Bu sorularla araştırmaya katılan öğrencilerin “cinsiyet, bölüm, sınıf, ailenin ikamet ettiği yer, aile bireylerinin mesleği, eğitim durumları, ailenin aylık geliri, aile ve yakın çevrede örnek alınan başarılı bir girişimci/çalışan ve aile ve yakın çevrede iflas eden kişiler, girişimcilik ve işletme alanlarında alınan dersler ve başarı durumları, kendini girişimci kişiliğe sahip görüp görmediğine” ilişkin demografik özellikleri gösteren bilgileri edinmek amaçlanmıştır.

2.4. Araştırmanın Hipotezleri ve Modeli

Bu çalışmada lisans ve ön lisans öğrencilerinin demografik özelliklerinin girişimcilik niyeti arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Buna uygun olarak çalışmanın modeli ve hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H1: Girişimcilik özellikleri ve girişimcilik niyeti cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H2: Girişimcilik özellikleri ve girişimcilik niyeti öğrenim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H3: Girişimcilik niyetinin ailenin ikametgâh değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H4: Girişimcilik niyeti anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H5: Girişimcilik niyeti baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H6: Girişimcilik niyeti anne eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H7: Girişimcilik niyeti baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H8: Girişimcilik niyeti aile gelirine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H9: Girişimcilik niyeti aile ve yakın çevrede örnek alınan başarılı bir girişimci birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H10: Girişimcilik niyeti, aile ve yakın çevrede örnek alınan başarılı bir çalışan birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H11: Girişimcilik niyeti aile ve yakın çevrede iflas eden birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H12: Girişimcilik niyeti ve girişimcilik dersi almış olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H13: Girişimcilik niyeti (Varsa) Girişimcilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H14: Girişimcilik özellikleri ve girişimcilik niyeti işletmecilik dersi almış olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H15: Girişimcilik özellikleri ve (Varsa) İşletmecilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H16: Girişimcilik özellikleri ve girişimcilik niyeti kendini girişimci bir kişiye sahip olarak görme durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

2.5. Araştırma Bulguları

2.5.1. Katılımcılara Ait Demografik Bulgular

Ankete katılanların 468'i (%46,8) erkek, 532'si (%53,2) kadındır. Öğrencilerin 120'si (%12,0) Fen Edebiyat Fakültesi, 127'si (%12,7) Mühendislik Mimarlık Fakültesi, 21'i (%2,1) Teknoloji Fakültesi, 20'si (%2,0) Güzel Sanatlar Fakültesi, 52'si (%5,2) İktisadi ve İdari Bilimler fakültesi, 47'si (%4,7) İslami İlimler Fakültesi, 22'si (%2,2) Turizm ve Otel İşletmeciliği Y.O, 78'i (%7,8) Beden Eğitimi ve Spor Y.O, 19'u (%1,9) Sağlık Y.O, 335'i (%33,5) Meslek Y.O, 149'u (% 14,9) Sağlık Hizmetleri MYO, 10'u (%1) Kozluk MYO öğrencileridir. Meslek Yüksekokulu ve Sağlık Hizmetler Meslek Yüksekokulunun frekans (n) değerinin yüksek olmasının nedeni öğrencilerin araştırma daha fazla katılım sağlamalarından kaynaklanmaktadır.

Öğrenim türü bakımında bakıldığında 676'sı (%67,6) normal öğretim ve 324'i (%32,4) ikinci öğretim öğrencilerinin araştırmaya katılım sağlamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun normal öğretim okuyan öğrenciler olduğu anlaşılmaktadır.

Ailenin ikamet yerine göre dağıtıma bakıldığında 188'i (%18,8) Büyükşehirde, 458'i (%45,8) İl Merkezinde, 211'i (%21,1) İlçe Merkezinde, 30'u (%3) Kasabada, 113'ü (%11,3) Köyde yaşamaktadır.

Anne meslekleri açısından bakıldığında 41'i (%5,9) özel sektörde çalışıyor. 36'sı (%3,6) kamu sektöründe çalışıyor. 30'u (%3) kendine ait işyerinde çalışıyor ve 893'i (%89,3) çalışmıyor.

Ankete katılanların büyük çoğunluğunun annesi çalışmamaktadır. Babanın mesleğine bakıldığında 297'si (%29,7) özel sektör, 197'si (%19,7) kamu sektörü, 193'ü (%19,3) kendi işyerinde ve 313'nün (%31,3) çalışmadığı anlaşılmaktadır. Eğitim durumu açısından annenin 404'ü (%40,4) okuma yazma bilmiyor. 435'i (%43,5) İlköğretim, 132'si (%13,2) Lise, 25'i (%2,5) Üniversite ve 4'ü (%4) Yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Babanın 84 (%8,4) okuma yazma bilmiyor. 481'i (%48,1) İlköğretim, 304'ü (%30,4) Lise, 120'si (%12,0) Üniversite ve 11'i (%1,1) yüksek lisans mezunudur.

Katılımcıların 314'ü (%31,4) asgari ücretle, 417'si (%41,7) 1301-2500 TL, 204'ü (%20,4) 2501-5000 TL ve 63'ü (%6,3) 5001-Üstü ile geçinmektedir. Ailenin eğitim ve gelir durumuna ilişkin veriler örnek kütlenin ekonomik ve sosyal olarak gelişmemiş olduğunu göstermektedir

“Aile ve Yakın Çevrede Örnek Alınan Başarılı Girişimci Var mı?” sorusuna öğrencilerin 653'ü (%65,3) Evet, 347'i (%34,7) Hayır demiştir. “Aile ve Yakın Çevrede Örnek Alınan Başarılı Bir Çalışan (Kamu/Özel Sektör) Var mı?” sorusuna öğrencilerin 693'ü (%69,3) evet, 307'si (%30,7) Hayır cevabı vermiştir. “Aile ve Yakın Çevrede İflas Eden Var mı?” sorusuna öğrencilerin 427'si (%42,7) Evet, 573'ü (%57,3) hayır cevabını vermiştir.

“Girişimcilikle İlgili Herhangi Bir Ders Aldınız mı?” sorusuna öğrencilerin 418'i (%41,8) ile girişimcilik dersi aldığını, 582'si (%58,2) girişimcilik dersi almadığını belirtmiştir. “(Varsa) Girişimcilikle İlgili Aldığınız Dersteki Başarı Durumunuz” sorusuna öğrencilerin 599 (%59,9) Düşük, 236'sı (%23,6) Orta ve 165'i (%16,5) Yüksek cevabı vermiştir. “İşletmecilikle İlgili Herhangi Bir Ders Aldınız mı” sorusuna öğrencilerin 355'i (%35,5) Evet 645'i (%64,5) Hayır cevabı vermiştir. “(Varsa) İşletmecilikle İlgili Aldığınız Dersteki Başarı Durumu” sorusuna öğrencilerin 676'sı (%67,6) Düşük, 218'i (%21,8) Orta ve 106'sı (%10,6) Yüksek cevabı vermiştir. “Kendinizi Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görüyor Musunuz? Sorusuna” sorusuna öğrencilerin 752'si (%75,2) girişimci olarak görmekte iken 248'i (%24,8) kendini bir girişimci olarak görmemektedir.

2.5.2. Girişimcilik Niyeti Boyutuna İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

2.5.3.

Tablo 1: Girişimcilik Niyeti Boyutuna İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

S.n	Açıklama	Ortalama	Standart sapma
1	Bir girişimci olarak her şeyi yapmaya hazırım.	3,49	1,149
2	Profesyonel olarak hedefim bir girişimci olmaktır.	3,40	1,251
3	Kendi işimi kurmak ve sürdürmek için her türlü çabayı göstereceğim.	3,89	1,175
4	Gelecekte bir iş kurma konusunda kararlıyım.	3,83	1,210
5	Ciddi anlamda kendi işimi kurmayı düşünüyorum.	3,75	1,232
6	Bir gün kendi işimi kurma konusunda ciddi niyetlerim var.	3,84	1,240

Girişimcilik Niyeti Boyutuna İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler detaylı olarak incelendiğinde; girişimcilik niyeti boyutunda en çok katılınan ifade, ortalama 3,89 (Standart Sapma.1,175) ile “Kendi işimi kurmak ve sürdürmek için her türlü çabayı göstereceğim” ifadesi, en az katılınan ifade ise ortalama 3,40 (Standart Sapma.1,251) ile “Profesyonel olarak hedefim bir girişimci olmaktır.” ifadesidir

2.5.3.1. Girişimcilik Niyeti Boyutuna İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Güvenilirlik analizi, araştırma konusunu üzerinden ulaşılan verilerin kendi içinde tutarlı olup olmadığı göstermek için kullanılır.

Tablo 2: Girişimci Niyeti Cronbach Alpha Katsayısı

Girişimcilik niyeti	Başlık Sayısı	Cronbach Alpha Katsayısı (α)
	6	0,874

2.5.3.2. Girişimci Kişilik Özelliklerinin Boyutları İçin Yapılan T Testi Analizlerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılanların cinsiyetleri arasında farklılık olup olmadığını, medeni hallerini ve girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmadığını karşılaştırmak için %95 güvenirlilikte bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır.

Girişimci kişilik özelliklerinin boyutlarına ilişkin yapılan t testine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 3: Girişimci Kişilik Özelliklerinin Boyutları İçin Yapılan T Testi Analizleri

Cinsiyet	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Erkek	468	3,7048	0,96237	0,233	0,270
Kadın	532	3,6908	0,93405		
Öğrenim Türü	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Normal	676	3,6948	0,92025	-0,123	0,905
İkinci Öğretim	324	3,7027	1,00184		
A.İ.Y.Ç.Ö Başarılı Bir Girişimci Var Mı?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	652	3,77	0,94631	3,371	0,001
Hayır	347	3,56	0,93544		
A.Y.Ç.Ö.A. B. Bir Maaşlı Çalışan (Kamu/Özel Sektör) Var Mı?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	692	3,71	0,95438	0,969	0,333
Hayır	307	3,65	0,93094		
A.İ.Y.Ç.Ö İflas Eden Birisi Var Mı?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	427	3,64	0,98455	-1,555	0,120
Hayır	572	3,74	0,9148		
Girişimcilik Dersi Aldınız Mı?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	418	3,76	0,98914	1,707	0,092
Hayır	582	3,65	0,91388		
İşletmecilikle İlgili Ders Aldınız Mı?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	355	3,75	0,97837	1,302	0,117
Hayır	643	3,67	0,93001		
Kendinizi Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görüyor Musunuz?	N	Ortalama	St.sapma	T	P
Evet	752	3,83	0,92115	7,895	0,000
Hayır	248	3,3	0,9131		

Tablo 4: Girişimci Kişilik Özelliklerinin Boyutları İçin Yapılan T Testi Analizleri

Grup	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Ailenin İkametgâh Yeri					
B.Şehir	188	3,7234	0,9907		
İl Merkezi	458	3,6419	0,9583		
İlçe Merkezi	211	3,7362	0,9026	1,248	0,289
Kasaba	30	3,9889	0,6431		
Köy	111	3,7237	0,9750		
Anne Mesleğine Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Özel	39	3,3846	0,8568		
Kamu	36	3,3565	1,0632		
Kendi	30	3,7167	1,1498	3,312	0,020
Çalışmıyor	893	3,7275	0,9325		
Baba Mesleğine Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Özel	297	3,6728	0,9403		
Kamu	197	3,7166	0,9637		
Kendi	193	3,7288	0,9869	0,172	0,915
Çalışmıyor	313	3,6890	0,9208		
Anne Eğitim Durumuna Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Okuma Yazma Bilmiyor	404	3,6823	0,9423		
İlköğretim	435	3,7241	0,9583		
Lise	132	3,6818	0,9300	0,294	0,882
Üniversite	25	3,6067	1,0010		
Y. Lisans	4	3,3750	0,5833		
Baba Eğitim Durumuna Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Okuma Yazma Bilmiyor	84	3,6012	1,0689		
İlköğretim	481	3,7238	0,9264		
Lise	304	3,6913	0,9496	0,330	0,858
Üniversite	120	3,6764	0,9470		
Y. Lisans	11	3,6667	0,8850		
Ailenin Aylık Gelir Durumuna Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Asgari	314	3,7362	0,9201		
1301-2500	417	3,7086	0,9502		
2501-5000	204	3,6430	0,9673	0,603	0,613
5001 Üstü	63	3,6085	1,0125		
Varsa Girişimcilikle İlgili Aldığınız Dersteki Başarı Durumuna Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Düşük	599	3,6457	0,9166		
Orta	236	3,7189	0,9389	3,207	0,041
Yüksek	165	3,8535	1,0490		
İşletmecilikle İlgili Aldığınız Dersteki Başarı Durumuna Göre	N	Ortalama	St.sapma	F	P
Düşük	676	3,6358	0,9476		
Orta	218	3,7653	0,8959	5,805	0,003
Yüksek	106	3,9400	1,0011		

Girişimci Kişilik Özelliklerini Cinsiyet Arasındaki T Testi sonuçlarının Girişimcilik Niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$) kadınlar ile erkekler arasında katılım oranı bakımından anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere, öğrencilerin cinsiyetleri açısından girişimcilerin kişilik özelliklerinde farklılık gösterip göstermediğini belirten (H1) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimci Kişilik Özelliklerinin Öğrenim Türü Arasındaki T Testi Bulguları Girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$); farklı öğrenim arasında anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan hareketle girişimci kişilik özellikleri ve girişimcilik niyetinin öğrenim türü arasındaki değişkeni farklılık olduğunu belirtilen (H2) hipotezi reddedilmiştir.

Tabloya göre; girişimcilik niyetinin Ailenin ikametgâh yerine göre ($p>0,05$) anlamlı bir farklılığı yoktur. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere ailenin ikametgâh yerinin girişimcilik üzerine etkili olmadığı anlaşıldığından (H3) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin Annenin mesleğine göre ($p<0,05$) anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere annenin çalışmasının girişimcilik niyeti üzerine etkili olduğundan (H4) hipotezi kabul edilmiştir.

Girişimcilik niyetinin baba mesleğine göre ($p>0,05$) anlamlı bir farklılığı yoktur. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere babanın çalışmasının girişimcilik niyeti üzerine etkili olmadığı anlaşıldığından (H5) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin Annenin eğitim durumuna göre ($p>0,05$) anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere annenin eğitim durumunun girişimcilik niyeti üzerine etkili olmadığı anlaşıldığından (H6) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin baba eğitim durumuna göre ($p>0,05$) anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere babanın eğitim durumunun girişimcilik niyeti üzerine etkili olmadığı anlaşıldığından (H7) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin ailenin aylık gelirine göre ($p>0,05$) anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bulgulardan anlaşılabacağı üzere ailenin aylık gelirinin girişimcilik niyeti üzerine etkili olmadığı anlaşıldığından (H8) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimci kişilik özellikleri ile “Aile ve yakın çevrede örnek aldığınız başarılı bir girişimci var mı?” Sorusu arasındaki t testi bulguları Girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p<0,05$); farklı katılım oranları arasında girişimcilik niyeti boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı bir fark vardır. Bu bulgulardan hareketle (H9) hipotezi kabul edilmiştir.

Girişimci kişilik özellikleri ile “Aile ve yakın çevrede örnek aldığınız başarılı bir çalışan (kamu/özel sektör) var mı?” Sorusu arasındaki t testi bulguları Girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$); farklı katılım oranları arasında girişimcilik niyeti boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan hareketle (H10) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimci kişilik özellikleri ile “Aile ve yakın çevrede iflas eden var mı?” Sorusu arasındaki t testi bulguları Girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$); farklı katılım oranları arasında girişimcilik niyeti boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan hareketle (H11) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimci kişilik özellikleri ile “Girişimcilikle ilgili ders alanlar” arasındaki T testi bulguları girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$); farklı katılım oranları arasında girişimcilik niyeti boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan hareketle (H12) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin (varsa) Girişimcilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre ($p<0,05$) anlamlı bir fark vardır. Buradan (varsa) Girişimcilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumunun girişimcilik niyeti üzerine etkili olduğu anlaşıldığından (H13) hipotezi kabul edilmiştir

Girişimci kişilik özellikleri ile “İşletmecilikle ilgili ders alanlar arasındaki T Testi bulguları girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p>0,05$); farklı katılım oranları arasında girişimcilik niyeti boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur. Bu bulgulardan hareketle (H14) hipotezi reddedilmiştir.

Girişimcilik niyetinin (varsa) İşletmecilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre ($p<0,05$) anlamlı bir fark vardır. Bu bulgulardan anlaşılabileceği üzere (varsa) İşletmecilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumunun girişimcilik niyeti üzerine etkili olduğu anlaşıldığından (H15) hipotezi kabul edilmiştir

Girişimci kişilik özellikleri ile “Kendinizi girişimci bir kişiliğe sahip görüyor musunuz?” sorusu arasındaki t testi bulguları girişimcilik niyeti boyutunda yapılan t testi sonucunda ($p<0,05$); farklı katılım oranları arasında anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgulardan hareketle (H16) hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 5: Girişimci Kişilik Özelliklerinin Boyutları İçin Yapılan T Testi Analizleri

NO	HİPOTEZ	SONUÇ
H1	Girişimcilik niyetinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H2	Girişimcilik niyetinin öğrenim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H3	Girişimcilik niyetinin ailenin ikametgâh değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H4	Girişimcilik niyetinin anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	KABUL
H5	Girişimcilik niyetinin baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H6	Girişimcilik niyetinin anne eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H7	Girişimcilik niyetinin baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H8	Girişimcilik niyetinin aile gelirine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H9	Girişimcilik niyetinin aile ve yakın çevrede örnek alınan başarılı bir girişimci birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	KABUL
H10	Girişimcilik niyetinin aile ve yakın çevrede örnek alınan başarılı bir çalışan birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H11	Girişimcilik niyetinin aile ve yakın çevrede iflas eden birisi olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H12	Girişimcilik niyetinin ve girişimcilik dersi almış olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H13	Girişimcilik niyetinin (Varsa) Girişimcilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	KABUL
H14	Girişimcilik niyetinin işletmecilik dersi almış olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	RED
H15	Girişimcilik niyetinin (Varsa) İşletmecilikle ilgili aldığınız dersteki başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	KABUL
H16	Girişimcilik niyeti girişimcilik niyeti kendini girişimci bir kişiliğe sahip olarak görme durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	KABUL

3. Sonuç ve Öneriler

Girişimciliğin niyetinin şekillenmesinde kişinin demografik ve sosyal koşullar ile birlikte bu çevrenin ve kişinin bizzat kendisinin hikâyesi kişilik oluşumunun ve girişimci kişilik yapısının ve girişimcilik niyetinin oluşumunda etkilidir. Kişilerin doğup büyüdüğü ve yaşadığı çevrenin, aldığı eğitimin ve en fazlada kendi kanaatini etkileyen öykündüğü kişilerin anlattığı ve ya onlar hakkında anlatılanlardan etkilenir.

Batman Üniversitesinde okuyan öğrencilere kişilik özellikleri, demografik özellikler ve girişimcilik niyetleri üzerinden yapılan t testi ve ANOVA testi sonucunda ulaşılan sonuçlara göre; girişimcilik çalışmaların genelindeki “kadınların erkeklere göre daha az girişimcilik niyeti taşıyor olduğu” ve “kadınların girişimcilik niyetinin erkeklere göre farklılık göstermesi hipotezinin reddedilmiştir. Batman Üniversitesi öğrencilerinde cinsiyet bağlamında tüm öğrencilerde benzer girişimcilik niyeti olduğunun görülmesi sevindirici bir durumdur. Bu gelişimi sağlayan dinamiklerin tespit edilerek kadın girişimciliği daha da teşvik edilebilir.

Büyükşehirlerdeki üniversitelerde okuyan öğrencilerde örgün eğitim ve ikinci öğretim gören öğrenciler ve ikamet ettikleri yerlere göre; öğrencilerin genelinin ekonomik, sosyal vd. özellikler bakımından önemli farklar görülmesine karşın; bu çalışmada girişimcilik niyetini etkileyen bir farklılık görülmemiştir. Bu bulgular bize Batman Üniversitesi öğrencilerinin bu bakımlardan daha homojen nitelik taşıdığını ve genel itibarı ile bu bölgenin çocukları olan öğrenciler için köy ve kentte ikamet ediyor olmak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Batman üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik niyetinin anne baba eğitimi ve babanın mesleğine göre farklılaşmamasına karşın annenin çalışıyor olmasından etkileniyor olması dikkat çekici bir bulgudur. Batman üniversitesi öğrencilerinin yüzde 89,3’ünün annesi çalışmamaktadır. Düşük oranda çalışan anne olgusu bu öğrenci kitlesinin girişimcilik niyetini anlamlı düzeyde etkilememektedir. Bu etkinin gelir düzeyi, eğitim düzeyi ve aile çevresinin girişimcilik geçmişi ile birlikte etkili olduğunu düşünülebilir. Bu bulgu kadın girişimcilik niyeti ile birlikte değerlendirildiğinde girişimcilik çabalarında daha fazla etkinlik sağlayabilmek için kadın girişimciliği özellikle özendirilmelidir. Batman üniversitesi öğrencilerinde bu çabanın etkisinin gelecek nesillere de olumlu etki yapacağı beklenir.

Aile geliri gençlere sağladığı eğitim imkânı, sosyal sermaye, olumlu girişimcilik başarı hikâyeleri, işe girişte gerekli girişim sermayesinin sağlanabilmesi ve girişimin başarısız olması halinde oluşacak riski kabullenebilme etkileri ile girişimcilik niyetini olumlu yönde etkilemesi beklenir. Ancak bu çalışmada bu hipotez reddedilmiştir. Bunun nedeni değerlendirildiğinde Batman’ın kadim bir şehir olmaması ve dolayısı ile yaygın bir burjuva sınıfının olmaması, zengin olarak kabul edilenlerin önemli bir kısmının Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına (TPAO)’da iyi koşullarda çalışan orta sınıf olduğu görülmekte ve tekrar bu imkânlarla öykünülmektedir. Ve yine ekonomik olarak güçlü ailelerin çocukları benzer puanlar ile batıdaki özel okullarda okumayı tercih etmektedir.

Ailenin eğitimi, geliri gibi çevresel etkilerin ve bu yönde verilen dersler gibi önemli etki doğurması beklenen faktörlerin Batman üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik niyetini etkilemiyor olmasına rağmen yakın çevredeki başarılı girişimcilik hikâyesi Batman üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik niyetini olumlu yönde etkilemektedir. Girişimciliği yaygınlaştırmak ve girişimcilik niyetini geliştirmek için başarılı girişimcileri ön plana çıkarmak ve öğrenciler ile bir araya getirmek bu konuda ders anlatmaktan daha etkili olacağı görülmektedir. Eğitim kurumları ve diğer STK’lar bu konuda çalışmalar yapmalı ve bu yöndeki çabaları desteklemelidir.

Girişimcilik ve işletme dersleri almak girişimcilik niyetini etkilemez iken bu derslerde başarılı olan öğrencilerin girişimcilik niyetini daha fazla taşıdığı görülmektedir. Bu bulgu bize girişimciliğin geliştirilmesi yönünde hangi çabaların gereksiz hangi çabaların ise etkili sonuç doğuracağını

göstermektedir. Girişimcilik eğitimi herkese değil seçmeli olarak isteyene verilmeli ve başarılı ve girişimcilik niyeti olan öğrenciler için ek eğitim ve başka girişimcilik destekleri sağlanmalıdır.

Başta öğrencilere olmak üzere kişilere girişimciliği sevdirmeye yönelik ilkokuldan başlamak üzere eğitim kurumlarında başta üniversitelere büyük görev düşmektedir. Üniversiteler sadece öğrencilere yönelik değil tüm insanlara, kişilere yönelik eğitimler, seminerler ve kurslar vermelidir. Eğitim kurumları girişimcilikle ilgilenen tüm kurum kuruluşlar (Sanayi ve Ticaret Odası, KOSGEB, Dernek, Vakıf vb.) ortaklaşa hareket etmeli kişilere girişimci olmaları konusunda yol göstererek desteklemelidir.

Üniversiteler (eğitim kurumları) sadece teoriye yönelik olarak girişimcilik eğitiminin yanında uygulamalı olarak pratik yapmaları sağlanmalıdır.

Girişimcilik niyeti beklendiği üzere girişimci kişiliğe sahip olma düşüncesinden olumlu yönde etkilenmektedir. Öğrencilere bu yönde özgüven vermek girişimciliklerini geliştirecektir. Bu konuda tarihte Atatürk Türk milletini motive etmek ve içerisindeki cevheri çıkarabilmek için yaptığı/söylediği gibi “Yalnız tek bir şeye ihtiyacımız vardır, çalışkan olmak. Servet ve onun tabii neticesi olan refah ve saadet yalnız ve ancak çalışkanların hakkıdır....” Batman üniversitesi öğrencilerine başarabileceklerini söyleyerek motive etmek gerekir.

Dünya’da ki ülkelerin gelişip kalkınmasında girişimciliğin payı yüksek olmakla beraber, eğitim verilip programlı çalışılması halinde daha büyük ilerlemeler sağlanabilir. Bu nedenle öğrencileri girişimciliği sevdirmede yönlendirmede ve girişimcilerinin yetiştirilmesinde eğitim çok önemli olduğundan akademisyenlere önemli görevler düşmektedir. Ayrıca öğrencilerin kendilerine örnek olarak seçtikleri aile ve içinde bulunduğu yakın çevre kişileri de maddi manevi sorumluluk almalıdırlar. Geleceğin ekonomik olarak güçlü Türkiye’sini girişimci yeteneklerine sahip bu öğrenciler oluşturacaktır.

KAYNAKÇA

- Abbas, L. N. (2013). Engineering Students: What Factors Effects Their Entrepreneurial Intention. *Iosr J. Hum. Soc. Sci*, 15 (20), 35-40.
- Akyurt, N. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Sağlık Örneği. *Medical Sciences*, 13(2), 43-57.
- Antoncic, B. ve Hisrich, R. D. (2003). Clarifying The İntrapreneurship Concept. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 10(1), 7-24.
- Arkan, S. (2015). Girişimcilik, Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Yaklaşımlar, 4.Baskı, Ankara, Siyasal Kitabevi
- Barutçu, E., ve İrmış, A. (2012). Öğrencilerin Kendilerini Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görmelerini ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Araştırması. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(2), 1-25.
- Bilge, H. ve Vedat, B. A. L. (2012). Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 131-148.
- Bird, B. (1988). Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case for Intention. *Academy of Management Review*, 13(3), 442-453.
- Bozkurt, Ö. (2006). Girişimcilik Eğiliminde Kişilik Özelliklerinin Önemi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, (2), 93-111.

- Bozkurt, Ö. Ç. Kalkan, A.Koyuncu, O. ve A.M. Alparslan, 2012, Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerinde Nitel Bir Araştırma, Journal of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciencesyear, 1(15), 230-247.
- Cansız, E. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma, (Doctoral Dissertation, Sosyal Bilimler).
- Chen, Y. F. ve Lai, M. C. (2010). Factors Influencing the Entrepreneurial Attitude of Taiwanese Tertiary-Level Business Students,Social Behavior and Personality: An International Journal, 38(1), 1-12.
- Chye Koh, H. (1996). Testing Hypotheses of Entrepreneurial Characteristics: A Study of Hong Kong Mba Students. Journal of Managerial Psychology, 11(3), 12-25.
- Çatır, O. Şimşek, A. ve Ölekli, N. (2015). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma,Electronic Journal of Vocational Colleges, Aralık, Umyos Özel Sayısı, 105-114.
- Davidsson, P. (2000). Determinants of Entrepreneurial Intentions, Jönköping International Business School, Swedish Foundation of Small Business Research, 1-20,
- Demirel, E. T. ve Tikici, M. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Beyin Baskınlık Analizi ile Değerlendirilmesi: İnönü Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü Örneği. Electronic Journal of Social Sciences, 9(32).
- Denanyoh, R.I., Adjei K. ve Gabriel E.N. (2015) Factors that Impact on Entrepreneurial Intention of Tertiary Students in Ghana, International Journal of Business and Social Research, 5 (3), 19-29. Dinçer, B., Özaslan, M., ve Kavasoglu, T. (2003). İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması. DPT yayınları, (2671), 2003-05.
- Durak, İ. (2011). Girişimciliği Etkileyen Çevresel Faktörlerle İlgili Girişimcilerin Tutumları: Bir Alan Araştırması,Yönetim Bilimleri Dergisi9(2), 195-212.
- Durak, İ. (2018). Girişimcilik Niyeti ile Duygusal Zekâ ve Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(1), 281-297.
- Franco, M., Haase, H., ve Lautenschläger, A. (2010). Students' Entrepreneurial Intentions: An Inter-Regional Comparison,Education+ Training, 52(4), 260-275.
- Geri, S. (2013). Research on Entrepreneurial Characteristics of Students in School of Physical Educational and Sports, Turkish Journal of Education, 2(3):50-60.
- Godsey, M. L. (2006). Gaining Entrepreneurial Perspective: The Impact of Venture Creation Role Models on High School Career İntention, The University of Nebraska-Lincoln.
- Güney, S. ve Nurmakhmatuly, A. (2007). Kültürün Girişimciliğe Etkisi: Kazakistan ve Türkiye Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Kültürlerarası Araştırma,Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10(18), 62-86.
- Gürel, A. ve Senel, Z. (2010). Organik Atıklardan Biyogaz Üretimi. Uluslararası II. Trakya Bölgesi Kalkınma-Girişimcilik Sempozyumu, 1, 123-133.
- Hancıoğlu, Y. ve Tekin, E. (2018). Genç girişimci adaylarının girişimcilik eğilimlerinin değerlendirilmesi: Uygulamalı girişimcilik kampüsü üzerine bir araştırma. Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi, 8 (1), 213-246.

- Hisrich, R. D. (1990). Entrepreneurship/Intrapreneurship. *American Psychologist*, 45(2), 209.
- İbicioğlu, H., Özdaşlı, K. ve Alparslan, A. G. A. M. (2009). Girişimci Özellikler ve Girişimcilik Türü Tercihi Üzerinde Ebeveyn Etkisi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Araştırması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 12(1-2), 521-538.
- İrmiş, A., Durak, İ. ve Özdemir, L. (2010). *Girişimcilik Kültürü: Anadolu Girişimciliğinden Örnekler*. Ekin Yayınevi.
- Kalkan, A. (2011). Kişisel Tutum, Öznel Norm ve Algılanan Davranış Kontrolünün Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (13), 189-206.
- Karabulut, T. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik bir Araştırma, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 26(1), 331-356.
- Keleş, H., Özkan, T. K., Doğaner, M. ve Altunoğlu, A. (2012). Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (9).
- Kılıç, R., Keklik, B. ve Çalış, N. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 423-435.
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(2), 209-226.
- Kuvat, Ö. (2019). Bilişim Sektöründe Girişimcilik, Balıkesir Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilim ve Niyetleri Üzerine Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(1), 295-308.
- Macko, A. ve Tyszka, T. (2009). Entrepreneurship and Risk Taking. *Applied Psychology*, 58(3), 469-487.
- McClelland, D. C. (1961). *The Achieving Society*, Princeton, NJD. Van no strand Co.
- McDaniel, B. A. (2014). *Entrepreneurship and Innovation: An Economic Approach: An Economic Approach*. Routledge.
- Naktiyok, A. ve Timuroğlu, M. K. (2009). Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisi ve bir Uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), 85-103.
- Negiz, N., Özdaşlı, K., Özkul, G. ve Alparslan, A. M. (2009). Girişimcilik Özellikleri ve Tipleri Açısından Cinsiyet Farklılıkları: SDÜ-İİBF araştırması. *Uluslararası-Disiplinlerarası Kadın Çalışmaları Kongresi*, 05-07.
- Örücü, E., Kılıç, R. ve Yılmaz, Ö. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinde Ailesel Faktörlerin Etkisi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2(2), 27-47.
- Özdemir, L. (2015). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Sosyo-Demografik Özellikler Açısından Değerlendirilmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20(1), 41-65.
- Öztürk, Y. E., Köksal, O. ve Kırac, R. (2014). Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi, *Journal of Human Sciences*, 11(2), 582-597.

- Patır, S. ve Karahan, M. (2010). Girişimcilik Eğitimi ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Profillerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması/A Field Research on Entrepreneurship Education and Determination of the Entrepreneurship Profiles of University Students. *Business and Economics Research Journal*, 1(2), 27.
- Rotter, J. B. (1954). *Social Learning and Clinical Psychology*. Englewood Cliffs, Nj: Prentice-Hall.
- Salık, N. ve Kaygın, E. (2016). Demografik Değişkenler Açısından Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Kafkas Üniversitesi Örneği. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 145-162.
- Schere, J. L. (1982). Tolerance of Ambiguity As A Discriminating Variable Between Entrepreneurs and Managers. In *Academy of Management Proceedings* (Vol. 1982, No. 1, Pp. 404-408). Briarcliff Manor, Ny 10510: Academy of Management.
- Schollharnmer, H. Internal Corporate Entrepreneurship. In C. A. Kent, D. L. Sexton, ve K. H. Vesper (Eds.), *Encyclopedia of Entrepreneurship*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1982, 209-223.
- Solmaz, S.A., Aksoy, Ö. , Şengül, S. ve Sarıışık ,M. (2014) Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16 (26): 41-55
- Soylu, A., Şenel, D., Kalfa, V. R. ve Kocaalan, M. L. (2015). Girişimcilik Eğitimlerinin Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerine Olan Etkilerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu Örneği. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 311-335.
- Sundbo, J. (1998). *The Theory of İnnovation: Enterpreneurs, Technology and Strategy*. Edward Elgar Publishing.
- Şeşen, H. ve Basım, H. N. (2012). Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 12, 21-28.
- Tiftik, H. ve Zincirkıran, M. (2014). A Survey of Entrepreneurial Tendencies Candidate Young Entrepreneurs: Foundation University Sample. *Journal of Management Research*, 6(2), 177-200.
- Türkel, A. U. (1992). İşletme Yöneticilerinin Davranışlarına Yön Veren Hâkim Kişilik Faktörleri ile Yönetmel Davranış Arasındaki İlişkiler ve Uygulama. *Marmara Üniversitesi*.
- Uslu, D. (2015). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özellikleri ve Girişimcilik Niyetinin Duygusal Zekâ Faktörlerine Göre İncelenmesi. (Doctoral Dissertation, Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Uygun, M., Mete, S., ve Güner, E. (2012). Genç Girişimci Adayların Girişimcilik Eğilimi ve Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişkiler. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 145-156.
- Yıldız, S. ve Kapu, H. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Bireysel Değerleri ile Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki İlişki: Kafkas Üniversitesi'nde Bir Araştırma. *KAÜ-İİBF Dergisi*, 3(3), 39-66.
- Yılmaz, B. S. ve Günel, Ö. D. (2011). Üniversite Eğitimi ve Girişimcilik: Bireyleri Girişimciliğe Yönlendiren Etkenler Üzerine Bir Araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*, 26, 1-20.
- Yılmaz, E. ve Sünbül, A. M. (2009). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 195-203

Yüksel, H., Cevher, E. ve Yüksel, M. (2015). Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 5(1), 143-156.

Zhao, F. (2005). Exploring the Synergy between Entrepreneurship and Innovation. International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 11(1), 25-41.